

PETŐFI SÁNDOR:

SALGÓ

Nógrád s Gömör közt hosszan nyúlik el
A Mátra egyik erdőséges ága,
Miként sörényes, elfáradt oroszlán,
Nézzén sötéten messze tájakig.
E hegytetői kősziklára ül
Borús napokban a pihenni vágyó
Terhes felhőknek vándor serege;
Ez a műhely, hol a komor kovács,
A dörgedelmes égiháború
Készíteni szokta a villámokat,
Haragvó isten égő nyilait.
Itt állt Salgóvár, mint egy óriás,
Ki az egekre nyújtja vakmerő
Kezét, hogy onnan csillagot raboljon;
Itt állt Salgó... az éghez oly közel,
És benne mégis a pokol tanyázott.
A századoknak döntő lábai
Elgázolák rég e vár tornyait.
Belőlök egy-két csonka fal maradt, mely
Szomorkodással tölti idejét,
Mint aki lármás ifjuság után
Éltét megunva remetéskedik.
Fölmentem a hegy sziklatetejére
S letelepedtem a romok fölé.
Verőfényes nap volt, tekintetem,
Nem lelve gátot, mérföldekre szállt,
Mint börtönéből megszökött madár,
S vigan köszönté a kék messzeséget,
Hol a faluknak tornyán, a mezőknek
Juhnyájain s a patakok vizén
S mindenhol a nap fénye tündökölt.
De lelkemet nem ily képek körözték,
Nem ily vidámak; lelkemet homályos
Látkörbe vitte a komoly merengés,
Holott körülé kétes ködruhában
Mogorva árnyak lengtek, a kihalt
Sötét középkor véres napjai.

*

Megvirradott a tizennegyedik
Század, s hazánkra éj következék.
Borús éj jött rá... ekkor áldozott le
Az ő napjának, az Árpád-családnak,
Végső sugára. Harmadik Endre halt meg.
Pártok kelének, s a párt fergeteg,

S a fergetegben a folyó zavart,
S zavart folyóban könnyű a halászat.
Elfeledék a hazaszeretnek
Örök szentségét a fejetlen ország
Önzés bűnébe süllyedt tagjai,
S rabolni kezdék édesanyjokat,
A gyámolától elesett hazát.
Haramjabarlang lett sok sziklavár,
Honnan le a kipusztított vidékek
Sohajtására gunykacaj felelt,
Miként az őszi bús szellő után
Jön a süvöltő téli zivatar. - -
Salgón Kompolti Péter volt az úr,
Nevét rettegve említé a táj, mert
Ameddig kardja s buzogánya ért,
Övé lett minden, ami kincs vala,
S hol ellenállás szálla szembe véle,
A kincs helyén vérfoltokat hagyott.
Követte őt a rablás útain
Kompolti Dávid és Kompolti Jób,
Zsivány apjoknak méltó fiai.
Kipusztíták már a szomszéd Somoskőt,
Utána jött a távolabb Fülek,
S most a fölött van a tanácskozás:
Hová fordítsák léptöket jelenleg?
Ottan hevernek, apa és fiúk,
Komor teremben medvebőr felett,
Mit kacagányul vetnek vállaikra,
Ha indulóra a kürt megriad.
Ottan hevernek és Eger borával
Sűrítik úgyis sűrű véröket,
Mely ereikben rémesen kereng,
Mint a világok közti téreket
Keresztülkasul-bolygó üstökös.
"Emeljétek föl a kupát, fiúk",
Kiálta Péter, és "koccantsatok
Gedő Simonnak egészségire!...
Ha élünk és az isten megsegít,
Még holnap éjjel vendégei leszünk;
Azért sokáig éljen őkegyelme!"
"Sokáig éljen!" zúgták a fiúk
Utána harsány, mennydörgő torokkal,
És a teremnek hangos boltozatja
Az éljenekre, mint a nyughelyéről
Fölvert szelindek, elkezdett morogni,
S morgott hosszan, mig belefáradott.

*

Gedővár csendes, mintha halva volna;
Reáborult az éj, mint ráborúl a
Halottra a koporsó födele.
Ki virraszt még a késő éjszakán
Gedővár néma falai között?
A szerelem s a hazaszeretet,
Az égnek e két legszebb csillaga.
Mindenki szunnyad, csak Gedő Simontól
Riasztja messze álma nyúgodalmát
A honfigondok éber tábora.
És míg a férj bús lámpa fénye mellett
Pusztult hazája sorsán elmereng,
Szomszéd teremben nője térdepel,
A szépségében ragyogó Perenna,
S imát sohajt az égiek felé,
Hogy boldogítsák a magyar hazát,
Mert míg a honnak boldogsága nincs,
Mindaddig férje is boldogtalan.
Egyszerre a nő felsikolt ijedve,
Hallván közelgő fegyvercsörgetést,
S belép férjéhez és rémülve áll meg.
A másik ajtó ekkor nyílt s azon
Kompolti Péter jött be kardosan.
"Gedő uram, szép jóestét kívánok."
Szólt a haramja, "vendégid jövőnek;
Remélem, szíves házigazda léssz,
S kérés nélkül is átadod nekik,
Amit kívánnak... minden vagyonod.
Csodálkozol, hogy ily váratlanúl
Leptünk meg és ily észrevétlenül
Leptünk eléd?... ez egyszerű dolog:
Megvesztegettük a jó porkolábot,
S ő megnyitotta várad kapuját,
S bejöttünk százan... százan! érted-e?
És most legényid egyig megkötözzék.
A jó fiúk javában álmodoztak,
Midőn kezökre a hurok került.
Azért, Gedő ur, add elő, amid van...
Vagy szavaimban tán kételkedel?
Im hát tekints ki!" Megnyitá az ajtót,
S láthatta a száz fegyverest Gedő,
Köztök Kompolti Jóbot s Dávidot.
"Fossz hát, zsvány, és vidd, amit találsz!"
Szólt megvetőleg a várúr; "Perennám,

Eredj szobádba, és az aggalom
Ne bántsa lelked: tégedet mególak,
Téged, legdrágább kincse életemnek!
A többivel nem gondolok sokat...
Hadd hízzanak rajt e gaz tolvajok."
Kompolti Péter ment kutatni s véle
A martalékra vágyó cinkosok;
Csak Dávid és Jób állt merőn, s ha ajkok
Le nem pecsétli a csodálkozás,
Ezt kérték volna: milyen látomány ez?
Melyik tündére az álmvilágnak
Szállott a földre, e falak közé?
S midőn a méla bámulás ködében
Eltévedt lelkők ismét visszatért:
Egyszerre léptek az ajtó felé,
Amely Perenna teremébe nyílt,
S amely előtt vont karddal állt a férj,
Vont karddal és rettentőn, mint az angyal,
Ki őrizé a paradicsomot.
"Eddig s tovább nem!" dörgött a jövőkre,
"Eddig s tovább nem!... a kétségbesés, a
Halál szolgálja áll e küszöbön,
Ekkép a férj; de a két zordon ifjut
Nem rettenték meg a dörgő szavak,
Sem a szemeknek átszuró világa,
Mely villámlásként szállt a hang előtt.
"Utamba állasz?" így kiálta Jób,
"Utamba mersz még állani? jaj neked!
Keresztültörnék, bárha kezeidben
Száz kard villogna s minden kard hegyéről
Ezer halál vigyorgna is reám!"
És összecsaptak csengő fegyverökkel
Gedő és Jób, mint két kőszikla, melyet
Egymás felé sujt a földindulás.
Akközben Dávid rést lelt s besuhant,
Ahol Perenna elszorult kebelével
Az aggodalmak árján fuldokolt.
Egy jajsikoltás és egy halk sohaj...
A nő sikoltott és a férj sohajtott,
A nő, kit Dávid vett ölébe s vitt,
S a férj, kinek Jób átdöfé szívé.

*

Salgó s Gedővár közt emelkedék
Hajnácskő, szinte sziklaormi vár.

Csend volt a várban és a vár alatt.
Mindenki alvók; a toronynak őre
Virraszta csak még félig nyílt szemekkel.
A főenyóra éjfél mutatott.
Mi zaj hasítja a csendet keresztül?
Még halk, de percről percre hangosabb.
Az őr keresztet hány és a toronyból
Fél bátorsággal néz a völgybe le;
Ki más zavarná a világ nyugalmát
Az éjszakának kellő közepén,
Mint boszorkányok és kísértetek?
Lenéz az őr... a teljes hold világa
Aranyfátyolként leng a vár körül,
S a vár alatti völgy ezüst ködével,
Mint két szerelmes lélek összeolvad.
A fényhomályban Gedővár felől a
Salgói úton nyargal egy lovag,
Ölében egy hölgy hófehér ruhában
Hollósötét haj lengő fűrtivel.
Mögöttök távol ismét egy lovag. -
Olyan tűnékeny volt e jelenés,
Hogy a toronynak őre másnap ezt,
Midőn fölébredt, álomnak hívé.

*

Midőn fölére Salgó udvarába
Kompolti Dávid a szép martalékkal,
Ez életének nem adá jelét,
Aléltan fekvék annak karjain;
Szívében a vért és eszméletet
Megállítá a félelem s futás.
Gyöngéd karokkal tette őt az ifju
Egy kerevetre: csínnal bánt vele,
Miként a gyermek a kicsiny madárral,
Melyet fészkeből épen most lopott ki;
S megállt előtte s elmerülve nézte
És lelkesedve így szólt: "Oh miért
Fejem nem oly nagy, mint az ég, hogy annyi
Szem volna rajt, ahány csillag van ott,
Hadd bámulnálak valamennyivel!...
Ki vagy, ki vagy te? olyan ismerős
Előttem arcod mindenik vonása;
Találkozám már véled?... oh igen, most
Emlékezem, hogy egykor láttalak,
Régen, fölötte régen. Még midőn

Mint gyermek jártam a vadon homályin?
Miként ártatlan gyermek, akinek
Vérzett szive, ha vérezett az őz
Szilaj vadászok gyilkoló nyilától:
Oh akkor, akkor gyakran láttalak.
Ha szenderegtem a kis völgyi forrás
Virágos partján: édes álmaimban
Meg-megjelentél, tündérek leánya!
Hozzám jövéél s lehajlottál reám,
Miként lehajlik földre a szivárvány,
S fülemben égi hangokat sugál.
Karom kinyújtám, hogy öleljelek,
S fölédredék... te már távol valál,
A rengeteg sötétzöld mélyiben
Láttam fehérlő árny-alakodat,
S futék utánad, mint az esti szél
A tündékesny pillangó után,
Futék a hegyre... a hegy tetején
Bámulva álltam és szomorkodám; már
Oly messze voltál tőlem, fönn az égen
Az esti csillag képiben ragyogtál. -
Gyermekkorom tűnt s gyermekéveimmel
Eltűnt regényes ábrándim világa,
S vad ifjuvá lett a szelíd fiú,
S azóta véled nem találkozám...
De én beszélek hozzád, és te nem
Hallod beszédem; mozdulatlanul
Fekszel, miként az elesett szobor.
Élsz, vagy meghaltál? oh csak meg ne halj,
Inkább hervadjon el minden virág
A föld színén, s ne légyen több tavasz!...
Hah, végre, végre nyílnak szemeid;
Milyen szemek, mily égetőn-vakító...
Hová jutottam? hol vagyok? talán a
Teremtő műhelyében, ahol a
Napok készülnek? ottan, ottan... oh
Ha e két nap az égre fölkerül,
A mindenséget porrá égeti!....
'Elég már, bátya, most énrajtam a sor,'
Ily hang szakasztá félbe Dávidot,
Jób hangja, aki mostan érkezett meg,
'Elég volt, bátya, most énrajtam a sor;
E drágakincsen ketten osztozunk!'

*

Eszmél Perenna, és csodálkozással
Nézett körül, és töredezve szólt:
"Férjem!... de ez nem férjem... ez sem az;
És e terem... hisz ez nem a mienk.
Hová juték? és férjem hol marad,
Hogy így magára hagyja hitvesét?"
"Férjed, menyecske, messze utazott,"
Ekkép felelt Jób, "kár lesz várnod őt,
Mert míg utából ismét visszajő,
Rég elvirítnak ifju bájaid.
Azért feledd őt s add nekünk magad,
Hogy részesüljünk mink is a gyönyörben,
Mit férjed a mennyországtól bitorlott."
"El oldalamtól! vissza, szemtelen!"
Kiálta a nő, "vissza... és ne szólj,
Mert minden szóért s minden léptedért,
Ha férjem eljön, rémesen lakolsz..."
"Ha férjed eljön, akkor?" szóla Jób.
"Hisz mondtam már, hogy messze utazott,
Oly messzire, hogy onnan, ahová ment,
Porszemnek látja a nagy földtekét.
Szóval - hogy őt ne várd hiába - nézd
E kardot s rajta ezt a szép piros vért;
Ez férjed vére... én megöltem őt.
Most hát szabad vagy, szép asszony, szabad!
A női hűség rabbilincsei
Nem korlátozzák többé lelkedet.
Szabad vagy, használd szabadságodat.
Két kar helyett most négy kar vár reád,
Hogy boldogítson ölelésivel."
Perenna némán és merően állt,
Némán, merően, hidegen, fehéren,
Miként holt, csendes téli éjszakán a
Száraz bokor, mit ellepett a hó.
Ott állt Perenna és a kardra bámult,
Amelyen olyan drága vér aludt meg. -
E mozdulatlan némaság alatt
Szívét, lelkét mily harcok szaggaták!
A lélek benne úgy sírt, úgy nyögött,
Ugy küszködött, úgy jajgatott, miként
A jég alatt a befagyott patak.
Kitört végtére a kétségesés,
Kitört belőle, mint a tűzokádó
Hegy méhéből a füst s lángoszlopok,
És átkokat szórt, rémes átkokat
Zsivány fejére férje gyilkosának.

De mintha minden átok egy virág
Lett volna, egy-egy illatos virág,
Miket feléje dobnak, hogy szagolja,
Olyan kedvtelve állt a hölgy előtt Jób,
S midőn az végzé, így kezdette ez:
"Hah, istenemre, hogyha átkozódva
Ily szép vagy, asszony, menj férjhez naponként,
S én férjedet naponként megölöm!...
Átkozz tovább, szép hölgy, én hallgatom,
Ha minden átkod megfogamszik is."
Perenna Dávid lábaihoz borult,
Átfogta térdét, és így esdekelt:
"Oh, ifju, arcod nem oly ördögi,
Miként ezé itt... légy könyörülő,
És ój meg tőle, ój meg engemet!
Szeretni foglak, szolgálód lesz,
Csak ments meg engem férjem gyilkosától,
Csak e sátán ellen légy paizsom."
"Meg foglak óni, gyermekálmaim
Földönförlúli tündérgyermeke!"
Kiálta Dávid fölemelve őt,
"Meg foglak óni, paizsod leszek;
S ki hozzád nyúlni kíván: annak e
Paizst elébb ketté kell törnie.
Most hát öcsém, Jób, ehhez tartsd magad!"
"Nem úgy, jó bátya," monda Jób s szemében
Ellenszegülő dacnak lángja gyúlt,
"Nem úgy, jó bátya! így nem alkuszunk.
Minálunk minden martalék közös,
Azért kettőnké e menyecske is;
És ha nem engedsz, tudd: e kard, amellyel
Férjének írtam úti levelet
A másvilágra, e kard most is éles,
S karomnak sincsen legkisebb baja!"
Egymás elébe állt a két fiú,
Egymás elébe állt és hallgatott,
Nyelvök helyett most kardjaik beszéltek.
Kompolti Péter jött be s rájuk ordít:
"Megálljatok!" s a bajvivók megálltak.
"Apánk, te légy hát köztünk a bíró,"
Így szóla Jób, "ez asszonyt itt magának
Akarja Dávid bátya tartani;
De én azt mondom: ehhez nincs joga,
Mert ő kettőnké. Nincs-e igazam?"
"Hitvány fiúk", szólt megvetőleg apjuk,
"Ily hasztalanság annyira feltüzel,

Hogy egymás ellen karddal rontotok?
S ilyen mihaszna pörben engemet
Mertek biróul híni, engemet!... jó;
Igazságot hát én szolgáltatok.
Halljátok: e hölgy nem lesz egyiké sem.
Sem egyiké, sem másiké... igen,
E hölgyet bírni én fogom, magam!"
Kihullt a kard a két fiú kezéből,
Vérök föllázadt, sustorgott, miként
A víz, amelybe a villám csapott,
S dörmögni kezdtek bosszus dolgokat.
Keresztülszűrő lángtekintetét
Jártatta végig rajtok az apa,
S parancsolólag így kiálta föl:
"Ki mer moccanni és morogni, hogyha
Kompolti Péter ezt kiáltja: csitt!"

*

Miből teremté isten a szívet?
Hogy annyi bútól, kintől sem hasad meg,
Amennyi érte a szegény Perennát. -
Őrizve Salgó szűk falai között
Ült a fogoly hölgy napok óta csak,
De mindenik nap századokra nyúlt,
Azokra nyújtá azt a szenvedés.
Az árva lélek mennyit szenvedett!
Egy pillanatban keble meggyuladt
A fájdalomtól és más pillanatban
A rettegéstől ismét megfagyott.
Hosszan tűnődék, véghetetlenül:
Hogy szabaduljon e falak közül,
S hogy álljon bosszut férje gyilkosán?
És nem találta semmi, semmi módot!
S most jött reá a legnagyobb csapás;
Kompolti Péter így nyilatkozék:
"Szép asszony, benned a sátán lakik,
Te megbüvöltél, napról-napra jobban
Tetszel nekem, s ha akarod, ha nem:
Én feleségül veszek tégedet."
"Hozzád megyek", szolt elhatározottan
Perenna, ámde oly hangon, mikéntha
Lett volna a halálnak angyala,
S ezt mondta volna ama szók helyett:
"Kompolti Péter, végórád ütött!" -
Magához hita Dávidot Perenna,

S így szóla: "Ifju, igazán szerettél?
Volt lángja csak, mit érezél irántam?
És ha szerettél, mondd: szeretsz-e még?"
"Szeretlek egyre," válaszolt az ifju,
"Szeretlek, mint a völgyet a patak,
Szeretlek, mint a csillag az eget,
Szeretlek, mint a féreg a gyümölcsöt!
S ha te szeretnél... oh szólj, asszonyom,
Hogy érdemeljem meg szerelmedet?"
"Hogyan?" felelt a nő, "egy módja van:
Öcséd megölte férjemet, s apád most
Engem magának hitvesül kíván.
De én apádat, ezt a második
Leendő férjemet szintúgy utálok,
Miként első férjemnek gyilkosát.
Szeretsz valóban? úgy hát szabadíts meg
E két gonosztól. - A tiéd leszek, ha
Apádat és öcsédet megöled."

*

Örök rejtélyű érzés, szerelem!
Te nagy folyó, mely egyszer szemetet,
Máskor virágot hordasz vizeden,
S mind egy helyről: az emberek szivéből.
Oh szerelem, te végtelen óceán,
Melynek határát még nem látta senki,
S melynek le nem szállt fenekére senki.
Ott állsz te, óriások óriása,
Mesés nagyságban... hogyha nyugoszol,
Meglátja széles tükrödben magát a
Határtalan menny minden csillaga;
S ha háborogsz: fölszíneden csatáznak
Az alvilágnak minden szörnyei.
Mindenható erő vagy, szerelem!
Mindenható vagy... angyallá az embert,
Az angyalt ördöggé, az ördögöt
Emberré könnyen átváltoztatod... - -

*

Derült kék éj volt, tiszta csendes éj,
Vidáman néztek felhőtlen magasból
A földre a hold és a csillagok,
Olyan vidáman!... hah, pedig mi történt
A földön? apa- s testvérgyilkolás!

Kigyóként csúszott Dávid a terembe,
Hol apja szunnyadt. Ágya függönyét
Széttolta halkán... reszketett keze,
Mintha kősziklát hengerítene.
"Itt fekszik, alszik," így gondolkodék,
Merőn szegezve rá égő szemét,
"De mily szelíd most arca, melynek ébren
Minden vonása egy-egy Lucifer;
Vagy csak te látod tán ilyen szelédnek,
Te mindig-gyáva lelkiismeret?
Eredj, hivatlan vendég, menj tova;
Nem hallgatok rád, nem, nem! hasztalan
Nyujtod felém fenyítő ujjadat,
Hiába intesz oly parancsolólag,
Nem hallgatok rád... nézd, nem hallgatok!"
Az alvót ekkor torkon ragadá,
S beléje fojtá a lélekzetet...
Nem is nyögött... egy rángás, s vége volt.
Bevonta ismét a függönyt s mene,
De a küszöbnél visszafordula,
Hogy megtekintse: nem maradt-e élet
Ama testben? nem támadand-e föl?
Az ágy előtt megállt... állt, s nem meré
A kárpitot szétvonni újlag,
Nem mert benézni rettentő művére,
S lélekszakadva kifelé rohant
Másik terembe, ahol öccse volt.
A zajra Jób fölébredett s fölült,
S fél eszmélettel nézte a jövőt,
S midőn egészen eszmélt, akkorára
Kéblében járt a gyilkoló acél,
Amelyet bátyja a falról ragadt le.
De nem halálos volt Dávid szurása,
Feléje lépett tántorogva öccse,
Hogy megragadja öldöklő kezét...
Egy új suhintás és Jób homlokát
Elborította vére, s összedőlt.
A kardot messze dobta Dávid, és
Futott; futott ki, mintha lépteit
Követte volna százezer boszorkány,
Lidérc, kísértet, ördög s minden, ami
Irtóztató a képzeletben él.
Futott, futott és nem tudá: hová fut?
Sötét sarokban megvoná magát,
Szemét behunyta, hogy ne lássa a
Számíthatatlan rémeket; de látta

Még akkor is, ha behunyá szemét.
S majd apja halvány arca állt előtte,
Majd öccse véres, megvagdalt alakja.
Intett kezével, hogy távozzanak;
Nem távoznak. Mindig közelebb
Jöttek hozzája... egyre közelebb...
Beléje vágták végre körmüket...
Torkon ragadták... lég után kapott,
S egy jajnyögéssel összeroskada.
Midőn fölébredt, reggeledni kezdett,
A hajnalfény betört az ablakon;
Körültekinte, s akkor látta meg,
Hogy apja ágya mellett feküvék.
"Apám, ébredj föl, ébredj... hallod-e?"
Szólt megrázva a holttestemet,
"Mit alszol, hosszan, mint a mormotér?
Már fényes nap van. Jer, menjünk rabolni...
Szabad vásár van, minthogy nincs király.
Menjünk rabolni, szálljuk meg Gedővárt;
Tiétek minden kincs, arany... nekem
Nem kell egyéb, csak a vár asszonya.
De kelj föl hát! ne rángattasd magad
Hiába. S mégsem ébredsz föl... no semmi,
Fölébredsz majd az ítéletnapon.
De akkor ki ne böffentsd valahogy
Az istennek, hogy én voltam, ki téged
Elaltatálak, mert megfojtalak!"
Elindult és ment a szomszéd terembe.
"Hát ez ki itten?" kérdé, öccse testét
Megrugva, "mit? te volnál, Jób öcsém?
Mi a manó, hát a földön heversz?
Neked bezeg jó ágyad lehetett.
Bordáidnak becsületére válik,
Hogy nem jajgatnak ilyen durva ágyon.
Hanem hát kelj föl, s mosd meg arcodat,
Hiszen merő vér; kelj föl, hallod-e?
Mi a tatár, úgy veszem észre, hogy ma
Fölkelni nincsen kedve senkinek.
Annál jobb. Oh ez pompás alkalom!
Szép kedvesem most megszőktethetem..."
S ment a szobába, hol Perenna volt.
"Megölted őket?" kérdezé a hölgy.
"Kit öltem én meg?" fölkiálta Dávid,
"Én nem öltem senkit, senkit is!
Ottan feküsznek szépen, csendesen,
Egyik fehér és a másik piros,

Jer, angyalom, jer. Mélyen alszanak;
Megszökhethünk. Jer. Senki sem vesz észre.
Főlnyargalunk a bástya tetejére,
S onnét aztán az égbe röpködünk!"
"Hah, ez megőrült," gondolá Perenna,
S borzadva hátrált, de az ifju őt
Ölébe fogta s vitte kifelé.
A nő sikoltott. "Csitt, légy csendesen,
Mindenre kérlek, ami szent előtted!"
Szólott az ifjú, "fölkel valaki
Zajodra, s akkor el nem szökhethünk,
Elfognak... hah nézd, nézd, már jönnek is!"
Ezzel rohanni kezdte, fölrohant
A bástyafalra. "Most röpködj!" kiálta,
"Mindjárt ott föl, ott föl leszünk az égből,"
És átszorítva a hölgyet, leugrott...
Alant a mélység sziklacsúcsai
A vértől és a hajnaltól pirultak

*

Dávidnak már nem kelle temetés,
Elnyelte őt a vár alatti mélység,
El volt temetve. S aki eltemesse
Apját s öcsét: nem volt ember reá.
Kipusztulván mind a Kompoltiak,
Elosztották a rablott kincseket
Legényeik; de osztozás alatt
Egymásnak esvén kardot fogtanak.
Kevés jutott el épen közülök.
Nagyrészt elestek, és holttesteik
Az éhes hollók tápláléki lettek.
Igy állt sokáig Salgó zajtalan,
Csak a hollóknak káromgása szólt
Holttetemekkel megtelt udvarában;
S alant a völgyben a népség futott
A szél előtt, mely Salgóról jöve.

Dömsöd, 1846. május

